

Rekenhof

Ontwerpordonnanties houdende de begrotingen voor 2024 van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

Verslag goedgekeurd in de algemene vergadering van het Rekenhof van 21 november 2023

Ontwerpordonnanties houdende de begrotingen voor 2024 van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

Woord vooraf

Op grond van artikel 29 van de ordonnantie van 21 november 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle (OBBC) bezorgt het Rekenhof aan de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zijn bevindingen en commentaar die voortvloeien uit het onderzoek van de ontwerpordonnanties houdende de begrotingen 2024.

Het Rekenhof heeft de ontwerpordonnanties onderzocht en heeft zich daarbij meer bepaald gebaseerd op de bij de verantwoording gevoegde begrotingsfiches voor de diensten van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (DVC). Die informatie werd op 30 oktober 2023 aan het Rekenhof bezorgd. Het Rekenhof wijst erop dat er voor de Bicommunautaire Dienst voor Gezondheid, Bijstand aan Personen en Gezinsbijslag (Iriscare), vzw Bruss'help en vzw New Samusocial geen begrotingsfiches ter verantwoording zijn toegevoegd.

Het Rekenhof kon voor het begrotingsonderzoek geen gebruik maken van vergelijkende cijfers uit de algemene rekeningen, aangezien de geconsolideerde algemene rekeningen voor de jaren 2019 tot 2022 van de GGC niet aan het Rekenhof zijn overgezonden, noch de algemene rekeningen voor de jaren 2020 tot 2022 van de vzw's Bruss'help en New Samusocial. Wat die twee vzw's betreft, heeft het Rekenhof zich beperkt tot het afstemmen met de verkregen dotaties van de DVC.

In dit verslag is ook de informatie verwerkt die de overheid en de ministeriële kabinetten meedeelden naar aanleiding van vragen die het Rekenhof hen heeft gesteld.

INHOUD

HOOFDSTUK 1	5
Begrotingsnorm en –traject	5
1.1 Europese context	5
1.1.1 Nieuwe regels van het Europese beleid	5
1.1.2 Krijtlijnen van het Europese begrotingsbeleid voor 2023 en 2024	5
1.1.3 Langetermijneffecten van het nieuwe Europese begrotingsbeleid (2024-2030)	6
1.2 Doelstellingen en begrotingstraject van België en van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie	6
1.2.1 Advies van de Hoge Raad van Financiën en stabiliteitsprogramma	6
1.2.2 Verslag van de Europese Commissie en aanbevelingen over het stabiliteitsprogramma	7
1.3 Faciliteit voor Herstel en Veerkracht	8
1.4 Ontwerp van begrotingsplan van België	9
1.4.1 Vorderingsaldo en structureel saldo	9
1.4.2 Schuldgraad	10
1.4.3 Reactie van de Europese Commissie op het ontwerp van begrotingsplan	10
1.4.4 Flexibiliteitsclausules	10
1.5 Conformiteit van de begroting 2024 van het Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met het Europese kader	10
1.5.1 Instellingen die niet in de begrotingen zijn opgenomen	11
1.5.2 Voorwaardelijke verplichtingen	12
HOOFDSTUK 2	13
Begrotings- en vorderingensaldo en naleving van de doelstellingen	13
2.1 Traject van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie	13
2.2 Begrotingssaldo van de diensten van het Verenigd College	14
2.3 Berekening van het vorderingensaldo	14
2.3.1 Consolidatieperimeter	15
2.3.2 Geconsolideerd ESR-vorderingensaldo	16
2.3.3 Begrotingsverrichtingen (onderbenuttingen)	16
2.3.4 Conclusie	17
HOOFDSTUK 3	18
Ontvangsten	18
3.1 Financiering vanwege de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel	19
3.2 Financiering federaal (federale overdrachten)	20
3.3 Financiering Franse Gemeenschap	21
3.4 Diverse ontvangsten	21
3.4.1 Verkoop gebouwen	21
3.4.2 Terugbetalingen van dotaties van Iriscare	21
HOOFDSTUK 4	22
Uitgaven	22
4.1 Algemeen overzicht	22
4.2 Analyse van het beschikbare gedeelte	23
4.3 Evolutie van het uitstaand bedrag van de vastleggingen	23
4.4 Commentaar en opmerkingen over de belangrijkste kredietevoluties	24
4.4.1 Opdracht 02 – Algemene uitgaven van het bestuur	24
4.4.2 Opdracht 03 – Gezondheid	24
4.4.3 Opdracht 04 – Bijstand aan personen	26
4.4.4 Opdracht 05 – Bevoegdheden overgedragen in het kader van de Zesde Staatshervorming	28

4.4.5	Opdracht 06 – ABI voor gezondheid en welzijn	28
4.4.6	Opdracht 07 – Non-profit	28
4.4.7	Opdracht 08 – Bijzondere maatregelen	29
HOOFDSTUK 5		30
Autonome bestuursinstellingen		30
5.1	Algemeen overzicht	30
5.2	Bicommunautaire Dienst voor gezondheid, bijstand aan personen en gezinsbijslag (Iriscare)	30
5.2.1	Ontvangsten	31
5.2.2	Uitgaven	32
5.3	New Samusocial	34
5.4	Bruss'Help	34

HOOFDSTUK 1

Begrotingsnorm en –traject

1.1 Europese context

1.1.1 Nieuwe regels van het Europese beleid

Op 26 april 2023 diende de Europese Commissie bij het Europees Parlement een ontwerp van verordening in tot hervorming van het begrotingsbeleid¹. Het is de bedoeling dat die verordening wordt goedgekeurd vóór eind 2023 en dus van toepassing is bij de opmaak van de nationale stabiliteitsprogramma's 2024-2027 (voorjaar 2024).

Voor België impliceert die hervorming dat het tekort van het vorderingensaldo tegen 2026 moet worden teruggebracht tot minder dan 3% van het bbp en dat er afdoende structurele maatregelen moeten worden genomen om de schuldgraad op bevredigende en duurzame wijze te verminderen na een overgangperiode van 4 jaar. De Commissie kan die overgangperiode eventueel verlengen tot 7 jaar als België de structurele hervormingen doorvoert die de Europese autoriteiten ter zake hebben aanbevolen, onder meer betreffende de houdbaarheid van de overheidsfinanciën en het opkrikken van de concurrentiekracht van de economie.

1.1.2 Krijtlijnen van het Europese begrotingsbeleid voor 2023 en 2024

Door de COVID-19-crisis en de economische crisis hebben de Europese instellingen in maart 2020 de algemene ontsnappingsclausule uit het stabiliteits- en groeipact geactiveerd². Door de toegenomen onzekerheid en de hoge risico's op een verslechtering van de economische vooruitzichten als gevolg van de oorlog in Oekraïne, de stijging van de energietarieven en de aanhoudende verstoringen van de bevoorradingsketen, bleef de clausule in 2023 in voege, maar ze zal gedesactiveerd worden in 2024.

Op 8 maart 2023 publiceerde de Europese Commissie haar oriëntaties voor het begrotingsbeleid 2024. In afwachting van de goedkeuring van het nieuwe begrotingsbeleid door de Europese wetgever, heeft de Commissie erop gewezen dat de lidstaten hun stabiliteitsprogramma's moeten blijven voorleggen overeenkomstig de geldende regels.

De voorstellen worden nog bediscussieerd binnen de Europese raad. Op 9 november werd een stand van zaken meegedeeld: er is een akkoord over de kernelementen en-mechanismen van de nieuwe begrotingsregels, over de noodzaak van begrotingsdiscipline, geloofwaardigheid en vertrouwen, maar ook over anticyclische maatregelen en de juiste prikkels voor groeibevorderende investeringen en hervormingen die inspelen op de gedeelde Europese prioriteiten. Alle lidstaten zijn vastbesloten een bijdrage te leveren, samen te werken en voor het eind van het jaar een evenwichtig akkoord te bereiken.

---

¹ Europese Commissie, *Voorstel van verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad*, 26 april 2023, COM/2023/240 final, 32 p., www.ec.europa.eu.

² Die clausule heeft niet tot gevolg dat de Europese mechanismen voor toezicht op de nationale overheidsfinanciën worden opgeschort, maar biedt de lidstaten de mogelijkheid om tijdelijk af te wijken van het begrotingstraject dat ze normaal gezien moeten volgen.

1.1.3 Langetermijnevolgen van het nieuwe Europese begrotingsbeleid (2024-2030)

Op verzoek van de federale minister van Financiën onderzocht het Federaal Planbureau (FPB) in januari 2023 de gevolgen van het nieuwe Europese begrotingsbeleid voor België. Dat onderzoek steunde nog op de meerjarenvooruitzichten van juni 2022, die sindsdien werden herzien. Onder meer is het voor 2023 vastgelegde structureel saldo (-4,2% van het bbp) gunstiger dan het saldo in het stabiliteitsprogramma van april 2023 van België (-4,6%). Het beoogde nominale vorderingensaldo voor 2026 (-2,8%) is echter nagenoeg identiek aan het saldo in datzelfde programma (-2,9%).

Het FPB schatte dat - om binnen een termijn van 7 jaar te voldoen aan de doelstelling betreffende de houdbaarheid op lange termijn van de overheidsschuld en vervolgens het vorderingensaldo op duurzame wijze onder 3% van het bbp te houden - er tussen 2024 en 2030 jaarlijks een begrotingsaanpassing van gemiddeld 0,7% nodig zal zijn. Dat is in totaal 4,8% van het bbp (nagenoeg 32,3 miljard euro). Er zou geen specifieke bijkomende inspanning meer nodig zijn na 2030.

Het advies van het FPB omvat ook een raming van de negatieve terugverdieneffecten die voortvloeien uit de uitvoering van het vooropgestelde begrotingsbeleid, namelijk een bijkomend negatief effect van 0,7% in 2026. Dat effect zou de jaren nadien stabiliseren op 0,9%. Het FPB sluit echter niet uit dat dat verschil spontaan zou verdwijnen op heel lange termijn (2037) of door de implementatie van compenserende, structurele hervormingen. Het Rekenhof stelt vast dat het stabiliteitsprogramma 2023-2026 die terugverdieneffecten niet vermeldt.

1.2 Doelstellingen en begrotingstraject van België en van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

1.2.1 Advies van de Hoge Raad van Financiën en stabiliteitsprogramma

België diende op 2 mei 2023 zijn stabiliteitsprogramma 2023-2026 in bij de Europese Commissie. Voordien was het op 28 april 2023 voorgelegd aan de interministeriële conferentie van de ministers van Financiën.

Dat programma omvat een begrotingstraject op middellange termijn, waarmee de Belgische overheden beogen om het nominale vorderingensaldo tussen 2023 en 2026 met -29,4 miljard euro (-5,1% van het bbp) te verminderen tot -18,5 miljard euro (-2,9% van het bbp). Tezelfdertijd zou hun structurele saldo in diezelfde periode evolueren van -26,5 miljard euro (-4,6% van het bbp) naar -17,2 miljard euro (-2,7% van het bbp).

De overheidsschuld zou evolueren van 106,7% van het bbp in 2023 naar 107,8% van het bbp in 2026. De intrestlasten zouden in diezelfde periode stijgen van 1,7% van het bbp naar 2,4% van het bbp.

Het stabiliteitsprogramma omvat ook een begrotingstraject voor entiteit II (gemeenschappen, gewesten en plaatselijke besturen), waarvan het structureel saldo tussen 2023 en 2026 zou dalen van -1,8% van het bbp tot -0,6% van het bbp. Dat traject is het resultaat van de som van de individuele trajecten van de gemeenschappen en van de gewesten, met uitzondering van de gemeenschapscommissies. Voor hen werd het voorlopige resultaat afkomstig van de cijfers van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR)

verruimd naar de volledige periode. Wat het saldo van de plaatselijke besturen betreft, werd de doelstelling in het advies van de Hoge Raad van Financiën (HRF) gevolgd³.

Het Rekenhof stelt vast dat de diverse overheden van entiteit II uitsluitend akte hebben genomen van het traject van het stabiliteitsprogramma en dat ze geen formeel akkoord sloten over de manier waarop de meerjareninspanning over hen moet worden gespreid, waardoor ze de HRF verhinderen toezicht uit te oefenen op de naleving van de begrotingsverplichtingen van de verschillende Belgische overheden. Het Rekenhof herinnert er bovendien aan dat de Europese Commissie al meermaals kritiek heeft geuit op het gebrek aan begrotingscoördinatie tussen de Belgische overheden.

Het hoofdstuk van het stabiliteitsprogramma over de krachtlijnen van het begrotingsbeleid per entiteit bevat geen becijferde indicaties over het specifieke traject van Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

1.2.2 Verslag van de Europese Commissie⁴ en aanbevelingen over het stabiliteitsprogramma

De Commissie heeft op 24 mei 2023 het verslag bezorgd zoals bepaald in artikel 126, § 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waarin de budgettaire toestand voor 2022 en de vooruitzichten voor 2023 en volgende jaren van elke lidstaat worden geanalyseerd in het licht van de door het verdrag geëiste criteria voor het tekort en de schuld. Dat verslag concludeert dat het overheidstekort van België in 2022 (3,9% van het bbp) hoger was dan de in het verdrag vooropgestelde referentiewaarde van 3% van het bbp. De schuld van de overheidsdiensten (105,1% van het bbp) is weliswaar tegen bevredigend tempo gedaald, maar overstijgt ook de in het verdrag vooropgestelde referentiewaarde van 60% van het bbp. De overschrijding van beide criteria zou zich volgens de vooruitzichten ook nog voordoen in 2023.

In overeenstemming met de mededeling van 8 maart 2023 heeft de Commissie niettemin beslist om geen nieuwe procedures wegens buitensporig tekort op te starten in het voorjaar van 2023. Ze zal aan de Raad voorstellen om dergelijke procedures zo nodig op te starten in het voorjaar 2024, in het licht van de werkelijke uitvoeringsgegevens van 2023.

Op 24 mei 2023 keurde de Commissie ook een verslag⁵ goed met aanbevelingen ter staving van het advies van de Europese Raad over het stabiliteitsprogramma van België. Uit dat verslag komt naar voren dat het macro-economische scenario dat de Belgische regering heeft uitgewerkt en waarop de begrotingsvooruitzichten berusten, realistisch is. Het gaat uit van een groei van het werkelijke bbp met 1,0% in 2023, terwijl de voorjaarsvooruitzichten van de Commissie die groei op 1,2% raamden.

Het verslag preciseert bovendien dat het stabiliteitsprogramma van België uitgaat van een tekort van 5,1% van het bbp in 2023 en een ratio overheidsschuld/bbp van 106,7%, overeenkomstig de vooruitzichten van de Europese Commissie die respectievelijk -5,0% en 106,0% belopen.

---

³ Het structurele saldo van de plaatselijke besturen zou tussen 2023 en 2026 dalen van -0,09% van het bbp tot -0,05% van het bbp.

⁴ Europese Commissie, Verslag opgesteld overeenkomstig artikel 126, § 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, Brussel, mei 2023, COM(2023) 631 final, eur-lex.europa.eu.

⁵ Europese Commissie, Aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over het nationale hervormingsprogramma 2023 van België en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2023 van België, Brussel, 24 mei 2023, COM (2023) 601 final, eur-lex.europa.eu.

Dit zijn de voornaamste aanbevelingen van de Commissie voor 2023 en 2024:

- tegen eind 2023 een eind maken aan de van kracht zijnde steunmaatregelen voor energie en de gerealiseerde besparingen aanwenden om het overheidstekort te verminderen;
- een voorzichtig begrotingsbeleid voeren, onder meer door de nominale stijging van de nationaal gefinancierde netto primaire uitgaven in 2024 te beperken tot een maximum van 2%;
- nationaal gefinancierde overheidsinvesteringen in stand houden en erop toezien dat de subsidies van de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht (FHV) en andere EU-fondsen doeltreffend worden aangewend;
- de hervorming van het belastings- en vergoedingssysteem voortzetten om de arbeidsprijken te verhogen, en de fiscale uitgaven herzien om de nefaste effecten ervan op de economie, de maatschappij en het milieu te verminderen;
- een doeltreffend beleid garanderen om het plan voor herstel en veerkracht snel en regulier te kunnen uitvoeren;
- het hoofdstuk REPowerEU finaliseren om het snel ten uitvoer te kunnen brengen;
- de programma's van het cohesiebeleid snel uitvoeren, nauw aansluitend op en in synergie met het plan voor herstel en veerkracht;
- komaf maken met het tekort aan arbeidskrachten en de discrepanties qua vaardigheden⁶;
- de algemene afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen door de verbeteringen op het vlak van energie-efficiëntie op te drijven en het gebruik van fossiele brandstoffen in gebouwen te verminderen⁷.

De Raad keurde die aanbevelingen goed op 14 juli 2023⁸ en preciseerde dat de beoogde beperking, tot 2%, van de groei van de nationaal gefinancierde netto primaire uitgaven in 2024 overeenstemt met een jaarlijkse verbetering van het structureel begrotingssaldo met minstens 0,7% van het bbp voor 2024.

1.3 Faciliteit voor Herstel en Veerkracht

Het deel waar België recht op heeft in het kader van de FHV belooft 4,5 miljard euro, waarvan de Europese Unie in 2021 al 770 miljoen euro betaalde bij wijze van prefinanciering.

Op 20 juli laatstleden werd een herzien Belgisch plan voor herstel en veerkracht voorgelegd aan de Europese Commissie, onder meer om rekening te houden met de herziening van de maximale financiële bijdrage⁹ en om de geplande benutting van 282 miljoen euro aan subsidies van het Europees plan RePowerEU te integreren¹⁰. De betaling van het saldo zal afhangen van de effectieve realisatie van de doelstellingen (mijlpalen en streefdoelen) in het door België ingediende plan.

---

⁶ De aanbeveling vermeldt een verbetering van de prestaties, de opening van het onderwijs- en opleidingsstelsel, kwaliteitsvoller en relevanter onderwijs ten opzichte van de arbeidsmarkt, flexibelere en aantrekkelijkere loopbaan- en opleidingstrajecten voor leerkrachten.

⁷ De Commissie citeert diverse pistes in haar verslag.

⁸ Raad van de Europese Unie, *Aanbeveling van de Raad over het nationale hervormingsprogramma 2023 van België en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2023 van België*, Brussel, 14 juli 2023 (2023/C 312/01), www.eur-lex.europa.eu.

⁹ Initieel vastgelegd op 5,9 miljard euro.

¹⁰ Met dat plan moeten de maatregelen worden gefinancierd die de veerkracht, veiligheid en duurzaamheid van het energiesysteem van de Unie moeten opkrikken door de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen en de energiebevoorrading op het niveau van de Unie te diversifiëren.

De uitbetaling van de schijven van de FHV was in principe gepland vanaf 2022. Omdat de realisatie van sommige mijlpalen vertraging opliep, heeft België echter pas eind september 2023 aan de Commissie gevraagd om de eerste schijf van 847 miljoen euro uit te betalen.

De Europese Commissie heeft op 16 november laatstleden ingestemd met de gewijzigde versie van het plan voor herstel en veerkracht van België, wat de betaling van de eerste schijf mogelijk zou moeten maken.

Het samenwerkingsakkoord van 19 december 2022 tussen de federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap over het gebruik van de FHV bepaalt dat het niet-betaalde bedrag moet worden gedragen door de in gebreke blijvende entiteit.

1.4 Ontwerp van begrotingsplan van België

Sinds het *twopack* op 30 mei 2013 in werking trad, zijn de lidstaten van de eurozone onderworpen aan een versterkt budgettair toezicht vanwege de Europese Commissie. Ze moeten hun ontwerp van begrotingsplan voor het komende jaar vóór 15 oktober aan de Commissie bezorgen, die er uiterlijk op 30 november een advies over formuleert en in voorkomend geval kan vragen om het ontwerp te vervolledigen of bij te sturen.

Op 16 oktober 2023 heeft België aan de Europese Commissie een ontwerp van begrotingsplan voorgelegd dat rekening houdt met de gevolgen van de maatregelen die de verschillende overheidsniveaus hebben genomen om de energiefactuur van de bedrijven en de gezinnen te temperen, om opvang te regelen voor vluchtelingen uit Oekraïne en om het hoofd te bieden aan andere kosten die voortvloeien uit de Oekraïne-crisis, zoals militaire en humanitaire hulp.

1.4.1 Vorderingsaldo en structureel saldo

Het ontwerp van begrotingsplan beoogt in 2024 een nominaal vorderingsaldo te bereiken van -4,6% van het bbp en een structureel saldo van -4,1% van het bbp, wat een verbetering is met 0,7% van het bbp in vergelijking met 2023. Die verbetering strookt met de aanbeveling die de Raad van de EU op 14 juli 2023 formuleerde (cf. punt 1.2.2 *Verslag van de Europese Commissie en aanbevelingen over het stabiliteitsprogramma* in het eerste deel van dit verslag).

Het structureel saldo wordt bepaald op basis van het vorderingsaldo, waarop verschillende correcties worden toegepast, zoals een cyclische correctie en de neutralisatie van maatregelen met een tijdelijk effect. In het begrotingsplan wordt daarnaar verwezen als “uitzonderlijke en tijdelijke maatregelen”. Die “one-offmaatregelen”¹¹ zijn niet gespecificeerd en de impact ervan wordt geraamd op -0,2% van het bbp voor 2024. Door ze in mindering te brengen op het vorderingsaldo, verbetert het structureel saldo met eenzelfde bedrag.

Overeenkomstig de methodologie waarvoor de Europese Commissie opteerde in het kader van de algemene ontsnappingsclausule tot eind 2023, werden de maatregelen ter bestrijding van de pandemie en ter ondersteuning van de economie daarentegen niet geneutraliseerd bij de bepaling van het structurele saldo, hoewel het om tijdelijke maatregelen gaat. De desactivering van de algemene ontsnappingsclausule in 2024 leidt *a fortiori* tot de conclusie dat de maatregelen die werden genomen in het kader van de Oekraïne-crisis en om de

---

¹¹ Voor het jaar 2023 omvatten die maatregelen 0,3 miljard euro aan uitgaven voor noodhulp en wederopbouw naar aanleiding van de overstromingen in 2021.

energiefactuur van de bedrijven en de gezinnen te temperen, zoals vermeld in het Belgische begrotingsplan, niet worden geneutraliseerd bij de berekening van dat saldo.

1.4.2 Schuldgraad

De schuldgraad (brutoschuld) wordt voor de jaren 2023 en 2024 geraamd op respectievelijk 108,3% van het bbp en 108,1% van het bbp.

1.4.3 Reactie van de Europese Commissie op het ontwerp van begrotingsplan

In een brief van 27 oktober 2023 liet de directeur-generaal Economische en Financiële Zaken van de Commissie weten dat de volgende elementen naar voren waren gekomen bij een eerste analyse van het ontwerp van begrotingsplan:

- een stijging van de netto primaire uitgaven met 3,7% in 2024, wat meer is dan de aanbevolen maximale stijging van 2,0%;
- het globale begrotingstekort van België zou 4,6% van het bbp belopen in 2024, wat hoger is dan de referentiewaarde van 3,0% van het bbp;
- de ratio van de overheidsschuld zou slechts afnemen van 108,3% van het bbp in 2023 naar 108,1% van het bbp in 2024.

1.4.4 Flexibiliteitsclausules

De maatregelen die België heeft genomen naar aanleiding van de pandemie, de oorlog in Oekraïne en de stijging van de energieprijzen vielen tot in 2023 onder de algemene afwijkingsclausule, en niet onder de flexibiliteitsclausule. Vanaf 2024 wordt de algemene ontsnappingsclausule gedisactiveerd en kan België er geen aanspraak meer op maken.

De totale budgettaire impact van de bovenvermelde maatregelen uit het begrotingsplan van België wordt voor alle overheden samen op 4,5 miljard euro (0,8% van het bbp) geraamd in 2023 en op 0,7 miljard euro (0,1% van het bbp) in 2024.

In het ontwerp van begrotingsplan 2024 wordt overigens nergens op nationaal niveau gevraagd de flexibiliteitsclausules voor structurele hervormingen of strategische investeringen te kunnen genieten.

In de voorgaande jaren hebben de meeste deelstaatentiteiten echter opgeroepen tot een herziening van de flexibiliteitsclausule voor investeringen en hoewel België zich niet in de positie bevond om die clausule te genieten, hebben de deelstaatentiteiten hun begroting opgesteld alsof die clausule van toepassing was. Ze hebben bij de berekening van hun vorderingensaldo uit eigen beweging en zonder het akkoord van de Europese Commissie de bedragen geneutraliseerd die bedoeld waren voor strategische investeringen.

1.5 Conformiteit van de begroting 2024 van het Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met het Europese kader

In het raam van het *sixpack* bepaalt richtlijn 2011/85/EU van de Raad van 8 november 2011 de regels voor de eigenschappen die de begrotingskaders van de lidstaten moeten vertonen om te garanderen dat ze hun verplichting inzake buitensporige overheidstekorten nakomen. Die

is in nationaal recht¹² omgezet door de wet van 10 april 2014¹³ tot wijziging van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.¹⁴

De verantwoordingsstukken die elke gemeenschap en elk gewest bij hun begrotingen moeten voegen, zijn daarin opgesomd. Bovendien kadert de begroting van die entiteiten in een begrotingskader op middellange termijn dat de legislatuur beslaat en een minimale periode van drie jaar. Het moet worden aangevuld met een meerjarenprogrammatische voortvloeit uit het begrotingskader op middellange termijn. De algemene bepalingenwet detailleert welke elementen daarin moeten worden opgenomen.

Wat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) betreft, detailleren de artikelen 10 en 20 van de OBBC daarenboven welke documenten en informatie de ontwerpen van begrotingsordonnanties en de algemene toelichting bij de begroting moeten omvatten.

Het Rekenhof stelt vast dat de algemene toelichting bij de begroting 2024 de vereiste informatie verschaft, met uitzondering van de hierna uiteengezette hiaten.

1.5.1 Instellingen die niet in de begrotingen zijn opgenomen

Artikel 16/11, 2°, van de algemene bepalingenwet bepaalt dat de documenten ter informatie bij en ter verantwoording van de begroting alle instellingen en fondsen vermelden die niet in de begrotingen zijn opgenomen, maar die deel uitmaken van de consolidatieperimeter zoals bepaald door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR), alsook een analyse van de impact van die instellingen en fondsen op het vorderingensaldo en op de overheidsschuld.

Volgens de lijst die de Nationale Bank op 19 oktober 2023 publiceerde, omvatte de consolidatiemeter van de GGC veertien eenheden geklasseerd binnen de institutionele subsector van de deelstaatoverheden (S.1312): de Verenigde Vergadering¹⁵, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (de diensten van het Verenigd College), drie autonome bestuursinstellingen (ABI) van tweede categorie (Iriscare, Bruss'Help en New Samusocial), alsook negen andere entiteiten (vier door de GGC erkende private kinderbijslagfondsen¹⁶ en vijf regionale maatschappijen van onderlinge bijstand¹⁷). Toch werden slechts de begrotingen (ontvangsten en uitgaven) van de drie voornoemde ABI geconsolideerd met de begroting van de DVC.

---

¹² Het voornaamste doel van die richtlijn bestaat erin lidstaten ertoe te verplichten te beschikken over een alomvattend systeem voor overheidsboekhouding, hun begrotingsprogrammatische te baseren op realistische en actuele macro-economische prognoses, te beschikken over cijfermatige begrotingsregels, een meerjarenbegrotingsvisie te ontwikkelen, te zorgen voor begrotingscoördinatie tussen de subsectoren, de budgettaire verantwoordelijkheden te verdelen onder de subsectoren, informatie over alle instellingen en fondsen, over de fiscale uitgaven, over de voorwaardelijke verplichtingen en de waarborgen te publiceren en in aanmerking te nemen.

¹³ Wet van 10 april 2014 tot wijziging, met het oog op de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2011/85/EU, van de wet van 16 mei 2003.

¹⁴ Hierna de "algemene bepalingenwet" genoemd.

¹⁵ Wordt als "inactief" beschouwd omdat het deel uitmaakt van het Brussels Parlement.

¹⁶ Parentia Brussels, Brussels Family, Infino Brussels en Kidslife Brussels.

¹⁷ Regionale Maatschappij van Onderlinge Bijstand van de Christelijke Mutualiteiten voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, Regionale Maatschappij van Onderlinge Bijstand van de Landsbond van de Neutrale Ziekenfondsen voor het Brussels Gewest, Regionale Maatschappij van Onderlinge Bijstand van de Socialistische Mutualiteiten voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, Regionale Maatschappij van Onderlinge Bijstand van de Landsbond van Liberale Mutualiteiten voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Regionale Maatschappij van Onderlinge Bijstand van de onafhankelijke ziekenfondsen voor het gebied Brussel-Hoofdstad.

Het Rekenhof stelt vast dat, in tegenstelling tot wat het al vernoemde artikel 16/11, 2° bepaalt, de algemene toelichting geen opsomming geeft van negen entiteiten die nochtans tot de consolidatieperimeter van de GGC behoren. De begrotingen van die entiteiten zijn niet het voorwerp van een consolidatie voor de berekening van het ESR-vorderingensaldo en hun impact op dat saldo wordt niet vermeld.

1.5.2 Voorwaardelijke verplichtingen

Artikel 16/14 van de algemenebepalingenwet bepaalt dat elke gemeenschap en elk gewest relevante informatie publiceert over voorwaardelijke verplichtingen met mogelijk grote gevolgen voor de begroting, zoals onder meer overheidsgaranties, oninbare leningen en uit de exploitatie van overheidsbedrijven voortvloeiende verplichtingen, en informatie over participaties in kapitaal van particuliere en overheidsbedrijven, voor zover het om economisch significante bedragen gaat.

Noch het ontwerp van begrotingsplan, noch de begrotingsdocumenten vermelden echter de bedragen van de garanties die werden toegekend aan de inrichtende machten van de ziekenhuizen en de rusthuizen voor de terugbetaling van de leningen die werden aangegaan voor de financiering van het niet-gesubsidieerde deel van het totale te subsidiëren bedrag van de werkzaamheden.

HOOFDSTUK 2

Begrotings- en vorderingensaldo en naleving van de doelstellingen

2.1 Traject van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

Het traject uit de meerjarenprojectie 2024-2029¹⁸ zoals voorgesteld in de algemene toelichting is gebaseerd op de initiële begroting 2024 (economische vooruitzichten van september 2023), de meerjarenvooruitzichten van het Federaal Planbureau, de recentste fiscale kerncijfers opgesteld door de FOD Financiën, en de parameters die van toepassing zijn op de berekening van de gewestdotaties. Het vermeldt elk jaar de geraamde ontvangsten en uitgaven van de DVC voor de verschillende opdrachten in de begroting, alsook het brutobegrotingssaldo dat daaruit voortvloeit.

De volgende tabel geeft een samenvatting ervan.

Tabel 1 - Traject 2024-2029 (in duizend euro)

Begroting van de DVC	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ontvangsten	1.794.712	1.809.554	1.837.164	1.871.892	1.902.882	1.940.557	1.973.775
Uitgaven	1.971.325	1.897.050	1.972.957	2.011.755	2.030.630	2.052.307	2.079.368
Brutobegrotingssaldo	-176.613	-87.496	-135.793	-139.863	-127.748	-111.750	-105.593

Bron: algemene toelichting

In vergelijking met het vorige traject (2023-2026) dat voor het jaar 2024 uitging van een brutobegrotingssaldo van de DVC van -134,6 miljoen euro, bedraagt dit thans -87,5 miljoen euro, d.i. een verbetering met +50 miljoen euro.

In de van het gewest afkomstige ontvangsten van het jaar 2024 is immers een herfinanciering van 40 miljoen euro opgenomen, die niet was voorzien in het vorige traject en die gedurende de hele periode geldt.

Het Verenigd College besliste in 2024 een globale besparing van in totaal 25,8 miljoen euro te realiseren in de begrotingen van de DVC en van Iriscare, waaronder onder meer lineaire besparingen van 3% op het geheel van de personeelskredieten van de DVC en van Iriscare. Het voorziet ook in een vermindering met 5% van hun werkingskredieten, alsook in een uitstel van investeringen en in andere besparingen in de middelen die aan Iriscare worden toegekend voor het beheer van het gezondheidsbeleid en het beleid inzake bijstand aan personen, namelijk:

- de opschorting van de groeicostnorm voor het jaar 2024;
- een vermindering van de begroting voor gezinsbijslagen;
- een vermindering van de middelen toegekend in het kader van het non-profitprotocolakkoord.

Van 2025 tot 2029 voorzien de vooruitzichten, in vergelijking met 2024, in een jaarlijks aanpassingspercentage van 1,7% van de uitgaven die onderworpen zijn aan de indexering (personeelskosten en organieke subsidies), overeenkomstig het gemiddelde van de

¹⁸ De kolommen in verband met de jaren 2027 en 2028 zijn opgenomen "pro memorie".

vooruitzichten van het Federaal Planbureau voor de komende vijf jaar. Er wordt in herinnering gebracht dat de uitgaven in verband met de “Cocomisering”¹⁹ en het beleid inzake steun voor de eerstelijnszorg worden gefinancierd door bijkomende dotaties afkomstig van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

2.2 Begrotingsaldo van de diensten van het Verenigd College

De ontwerpen van begroting 2024 vermelden een brutosaldo van -87,5 miljoen euro, d.i. een verbetering met 89,1 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting 2023. Die verbetering is het gevolg van de grotere vermindering van de uitgavenramingen (-74,3 miljoen euro) dan de stijging van de ontvangsten (+14,8 miljoen euro).

Tabel 2 - Begrotingsaldo 2024 (in duizend euro)

Begrotingsaldo		Ontwerp van initiële begroting 2024	Initiële begroting 2023	Vershil
Ontvangsten	(a)	1.809.554	1.794.712	14.842
Uitgaven (vereffeningskredieten)	(b)	1.897.050	1.971.325	-74.275
Brutobegrotingsaldo	(c)=(a)- (b)	-87.496	-176.613	89.117

2.3 Berekening van het vorderingensaldo

Overeenkomstig de ESR-methodologie moeten op de begrotingsaldi van de ontwerpbegrotingen verschillende correcties worden toegepast om te komen tot het vorderingensaldo van de entiteit.

De elementen van die berekening staan in het beschikkend gedeelte van de ontwerpordonnantie houdende de algemene uitgavenbegroting 2024.

Het Verenigd College heeft de verrichtingen van de autonome bestuursinstellingen (ABI) geconsolideerd met de verrichtingen van de DVC, gegroepeerd volgens hun economische code. De methode van de economische hergroepering is die welke het INR zal toepassen bij zijn berekening ex post van het ESR-vorderingensaldo, die berust op de uitvoering van de begroting door de ontvangsten en de uitgaven te schrappen die in principe niet mogen meetellen bij de berekening van dat saldo. De verrichtingen in kwestie zijn hoofdzakelijk interne verrichtingen van de gewestelijke entiteit, met name de subsidies (dotaties) van de DVC aan de geconsolideerde instellingen en de andere interne overdrachten.

Tabel 4 vat de door het Verenigd College gemaakte berekening van het saldo samen. Die berekening berust op de saldi van de verrichtingen van de DVC, van de geconsolideerde instellingen en van de consolidatie van de GGC²⁰.

¹⁹ Gezamenlijke beslissingen van de Brusselse regering en van het Verenigd College van 23 juni 2022 in verband met het versterken van de coherentie en de complementariteit van de materies sociale zaken en gezondheid en van de beroepsinschakeling, door de overdracht in 2023 en 2024 naar de GGC en het gewest van bepaalde steun en subsidies die tot dan toe ten laste werden genomen door de Franse en de Vlaamse Gemeenschapscommissies.

²⁰ De gedetailleerde presentatie van het Verenigd College vermeldt de ontvangsten- en uitgavenverrichtingen van de DVC, van de geconsolideerde instellingen en van de consolidatie van de GGC.

Tabel 3 - Vorderingensaldo 2024 (in duizend euro)

		Ontwerp van initiële begroting 2024	Initiële begroting 2023	Vershil
Brutobegrotingssaldo DVC		1.623.412	1.557.177	66.235
Brutobegrotingssaldo geconsolideerde instellingen		-1.705.408	-1.733.790	28.382
Geconsolideerd brutobegrotingssaldo	(a)	-81.996	-176.613	94.617
Saldo codes 8 DVC		0	0	0
Saldo codes 8 geconsolideerde instellingen		0	0	0
Geconsolideerd saldo codes 8	(b)	0	0	0
ESR-vorderingensaldo	(c)=(a)+(b)	-81.996	-176.613	94.617
Begrotingsverrichtingen	(d)	81.996	78.644	3.352
ESR-vorderingensaldo na begrotingsverrichtingen	(e)=(c)+(d)	0	-97.969	97.969
Andere ESR-correcties	(f)	0	44.914	-44.914
ESR-vorderingensaldo na andere ESR-correcties	(g)=(e)+(f)	0	-53.055	53.055
Verrichtingen "buiten doelstelling"	(h)	0	53.055	-53.055
COVID-maatregelen		0	33.865	-33.865
Maatregelen i.v.m. Oekraïne		0	11.790	-11.790
Maatregelen i.v.m. energie		0	7.400	7.400
ESR-vorderingensaldo na verrichtingen "buiten doelstelling"	(i)=(g)+(h)	0	0	0

Bron: begrotingsordonnantie en berekeningen Rekenhof

Het ESR-vorderingensaldo "na begrotingsverrichtingen" is in evenwicht, wat een verbetering met 98 miljoen euro is ten opzichte van de initiële begroting 2023.

Het INR zal de berekening van het vorderingensaldo ex post uitvoeren op basis van de gerealiseerde geconsolideerde ontvangsten en uitgaven.

Binnen de grenzen van de informatie waarover het Rekenhof kon beschikken, heeft het de gegevens nagekeken die werden gebruikt om het vorderingensaldo van het jaar 2024 te berekenen. De analyse heeft voornamelijk betrekking op de correcties die zijn uitgevoerd tussen het voorliggende ontwerp van initiële begroting en de begroting 2023.

2.3.1 Consolidatieperimeter

Zoals al werd aangehaald (cf. punt 1.5), werden slechts de begrotingen van drie entiteiten in de ESR-perimeter van de GGC geconsolideerd met die van de DVC, te weten Iriscare en twee publiekrechtelijke vzw's (New Samusocial en Bruss'Help), die alle drie ABI van tweede categorie zijn.

Volgens de berekening van het Verenigd College bedraagt het geconsolideerde brutobegrotingssaldo van de GGC -82 miljoen euro, d.i. een verbetering met 94,7 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting 2023. Die vloeit voort uit een verbetering van het saldo van de DVC (+66,2 miljoen euro) en uit de verbetering van het brutosaldo van de geconsolideerde instellingen (+28,4 miljoen euro).

Het Rekenhof stelt vast dat dat geconsolideerd saldo (-82 miljoen euro), berekend volgens de economische benadering, verschilt van het begrotingssaldo van de DVC (-87,5 miljoen euro). De verbetering (+5,5 miljoen euro) kan worden verklaard door de eliminatie, bij de

consolidatie van de verschillende begrotingen, van voorschotten aan de gezinsbijslagfondsen, ingeschreven op de uitgavenbegroting van Iriscare, die worden beschouwd als interne verrichtingen zonder impact op het vorderingensaldo.

In de presentatie van het Verenigd College belooft het saldo van de geconsolideerde instellingen -1.705,4 miljoen euro, omdat de dotaties van de DVC worden uitgesloten bij de ontvangsten. In diezelfde optiek wordt het saldo van de DVC (1.623,4 miljoen euro) berekend door die dotaties eveneens uit te sluiten.

2.3.2 Geconsolideerd ESR-vorderingensaldo

De overgang van het geconsolideerde brutobegrotingssaldo naar het ESR-vorderingensaldo vereist dat de ontvangsten- en uitgavenverrichtingen van de codes 8²¹ en 9 van de economische classificatie worden geëlimineerd, want ze worden beschouwd als financiële verrichtingen zonder weerslag op het vorderingensaldo.

De initiële begrotingen 2024 van de DVC en van de geconsolideerde instellingen omvatten geen verrichtingen van dat type, net zo min als in 2023.

Het ESR-vorderingensaldo is bijgevolg identiek aan het geconsolideerde brutobegrotingssaldo (-82,0 miljoen euro).

2.3.3 Begrotingsverrichtingen (onderbenuttingen)

Het Verenigd College heeft het bedrag van de begrotingsverrichtingen die een positieve impact hebben op het vorderingensaldo, bepaald op 82,0 miljoen euro (+3,4 miljoen euro). Die correctie betreft uitsluitend het vermoede bedrag aan onderbenuttingen van begrotingskredieten voor alle begrotingen samen (DVC en autonome instellingen).

Aangezien de geconsolideerde algemene rekeningen van de GGC voor de jaren 2019 tot 2022²² niet zijn overgezonden, kan het Rekenhof de juistheid van die raming niet evalueren in het licht van de gegevens ex post van de laatste afgesloten begrotingsjaren.

Bij ontstentenis daarvan geeft het Verenigd College in de algemene toelichting een samenvatting van de berekening van het ESR-vorderingensaldo van de bicommunautaire entiteit voor het boekjaar 2022. Dat saldo belooft volgens de evaluatie van het Verenigd College +39,3 miljoen euro. Het verbetert met 98,2 miljoen euro in vergelijking met de raming van de aangepaste begroting 2022 (-58,9 miljoen euro). Dat gunstig verschil vloeit voort uit de hoge onderbenutting van de uitgavenkredieten (171,7 miljoen euro), getemperd door lager dan voorziene ontvangstenrealisaties (-73,5 miljoen euro).

Het Rekenhof preciseert dat de totale niet-uitvoering van de uitgavenkredieten (143 miljoen euro), volgens de ontvangen rekeningen 2022 van de DVC, de niet-aanwending van de provisies in opdracht o8 omvat ten belope van 68,4 miljoen euro, en dat een dergelijke situatie zich niet meer kan voordoen in 2023 en 2024. Op 31 oktober 2023 beliep het niet-aangewende bedrag van de provisies in die opdracht 35,1 miljoen euro²³ (en dat zou dus op

---

²¹ Kredietverleningen en deelnemingen.

²² Enkel de (niet-geconsolideerde) algemene rekeningen van de DVC werden voor die vier boekjaren aan het Rekenhof bezorgd en door het Rekenhof gecontroleerd. Ze vertonen onderbenuttingen van vereffeningskredieten ten belope van respectievelijk 31,1 miljoen euro, 27,7 miljoen euro, 99,2 miljoen euro en 143 miljoen euro.

²³ In de initiële begroting 2023 beliep het bedrag van de in opdracht o8 ingeschreven provisies 53,1 miljoen euro, waarvan 18 miljoen euro werd herverdeeld naar de passende basisallocaties.

het einde van het jaar nog kunnen verminderen) en de provisionele kredieten waarin het ontwerp van uitgavenbegroting 2024 voorziet, belopen nog slechts 2,5 miljoen euro.

2.3.4 Conclusie

Het begrotingsevenwicht (een vorderingensaldo van nul) zoals dat is voorgesteld door het Verenigd College, berust op een onzekere hypothese, te weten de prognose van een onderbenutting van kredieten die wordt geraamd op 82 miljoen euro voor de entiteit.

Het Rekenhof merkt tot slot op dat in het ontwerp van geconsolideerde begroting enkel de begrotingssaldi van de DVC en van drie autonome instellingen zijn verwerkt. Er zijn echter dertien²⁴ instellingen en fondsen die niet in de begrotingen zijn opgenomen en die deel uitmaken van de consolidatieperimeter, zoals gedefinieerd door het INR. Het Verenigd College heeft bijgevolg de impact van die negen ontbrekende eenheden op het vorderingensaldo niet geëvalueerd.

---

²⁴ Buiten de Verenigde Vergadering van de GGC.

HOOFDSTUK 3

Ontvangsten

Tabel 4 – Raming van de ontvangsten (in duizend euro)

Omschrijving artikel		Realisaties 2022 (1)	Initieel 2023 (2)	Initieel 2024 (3)	Verschil	
					(3) - (2)	in %
Opdracht 1: Algemene financiering						
Programma 001: Financiering vanwege de GOB	Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn	33.461	38.354	43.344	4.990	13,0
	Dotatie lasten splitsing provincie Brabant	125.455	195.337	232.731	37.394	19,1
	Dotatie akkoord non-profitsector	24.610	0	0	0	-
	Dotatie om de uitgaven te dekken in het kader van COVID-19	89.424	0	0	0	-
	Dotatie ter dekking van de uitgaven voor hulp aan vluchtelingen van de oorlog in Oekraïne	12.008	0	0	0	-
	Totaal	284.958	233.691	276.075	42.384	18,1
Programma 002: Financiering federaal	Federale dotatie Bijzondere Financieringswet	1.370.201	1.552.732	1.529.670	-23.062	-1,5
	Dotatie van de federale overheid (in het kader van COVID-19)	41.520	0	0	0	-
	Riziv e-health	0	0	239	239	-
	Totaal	1.411.721	1.552.732	1.529.909	-22.823	-1,5
Programma 003: Financiering Franse Gemeenschap	Terugbetaling van de Franse Gemeenschap 6e staatshervorming	1.189	1.189	1.189	0	0,0
	Totaal	1.189	1.189	1.189	0	0,0
Opdracht 2: Specifieke financiering						

Omschrijving artikel		Realisaties 2022	Initieel 2023	Initieel 2024	Verschil	
					(1)	(2)
Programma 001: Diverse ontvangsten	Tussenkost van Actiris met betrekking tot GECO-contracten	16	505	0	-505	-100,0%
	Verkoop gebouwen	0	5.779	0	-5.779	-100,0
	Terugbetalingen van werkingsdotaties van Iriscare	59.702	0	0	0	-
	Terugbetalingen van investeringsdotaties van Iriscare	1.711	0	0	0	-
	Terugbetalingen door de privé-organismen en instellingen van ten onrechte gedane betalingen	613	750	1.300	550	73,3
	Terugbetalingen door de OCMW's van ten onrechte gedane betalingen	19	0	500	500	-
	Creditinteresten	288	5	520	515	10300,0
	Andere	225	61	61	0	0,0
	Totaal	62.574	7.100	2.381	-4.719	-66,5
Totaal		1.760.443	1.794.712	1.809.554	14.842	0,8

Bron: SAP en administratieve begroting als bijlage bij ontwerp van begrotingsordonnantie (initiële begroting 2024)

In vergelijking met de initiële begroting 2023 verhoogt het ontwerp van initiële begroting 2024 de ontvangstenramingen met 14,8 miljoen euro (0,8%) tot 1.809,6 miljoen euro.

De belangrijkste ontvangsten en evoluties in vergelijking met de initiële begroting 2023 worden hieronder toegelicht.

3.1 Financiering vanwege de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel

Voor programma 1 zijn bij het ontwerp van de begroting 276,1 miljoen euro (+42,3 miljoen euro) middelen ingeschreven. Die ramingen zijn in overeenstemming met de uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de lasten voortkomend uit de splitsing van de provincie Brabant, die het voornaamste deel uitmaakt van die middelen, stijgt met 37,4 miljoen euro. Naast de toename van de middelen voor de uitvoering van het

akkoord met de non-profitsector (+3,9 miljoen euro), zijn er bijkomende middelen voorzien voor het eerstelijns hulp- en zorgbeleid (+2,5 miljoen euro) en de «cocomisatie»²⁵ (+10,6 miljoen euro). Het ontwerp van de begroting voorziet verder in 40 miljoen euro bijkomende middelen om het begrote tekort van de GGC op te vangen. De eenmalige middelen voor energiesteunmaatregelen voor OCMW's (20 miljoen euro), voorzien in de initiële begroting 2023, werden teruggedraaid.

3.2 Financiering federaal (federale overdrachten)

De ontvangstenramingen voor de dotaties stemmen overeen met wat de bijzondere financieringswet (BFW) bepaalt. Die ramingen houden niet alleen rekening met de toe te kennen middelen voor het jaar 2024, maar ook met de vermoedelijke afrekeningen voor 2023.

Zowel de dotaties als de afrekeningen zijn berekend op basis van de macro-economische parameters van de economische begroting van het Federaal Planbureau van 7 september 2023. Die economische begroting verwacht voor 2024 een inflatie van 4,1% en een BBP-groei van 1,3%. Voor 2023 stelde het die parameters voor inflatie en economische groei voorlopig vast op 4,4% en 1,0%, terwijl bij de initiële begroting was uitgegaan van 6,5% en 0,5%. De verminderde inflatieprognoses voor 2023 met meer dan 2% resulteert in een afrekening in het nadeel van de GGC voor dat jaar van 2,1 miljoen euro. Aangezien de afrekening pas wordt aangerekend in het volgende begrotingsjaar, heeft ze een negatieve invloed op de ontvangsten van 2024.

Ondanks de positieve groei- en inflatievooruitzichten dalen de geraamde ontvangsten uit de bijzondere financieringswet met 23,1 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting 2023. Die daling is voornamelijk toe te wijzen aan de impact van de afrekeningen van vorige begrotingsjaren²⁶. Bij de initiële begroting 2023 had de afrekening over begrotingsjaar 2022 nog een positieve invloed van 45,3 miljoen euro op de ontvangsten als gevolg van de significante stijging van de inflatie²⁷. De afrekening over begrotingsjaar 2023, verwerkt in het ontwerp van de begroting 2024, beïnvloedt de ontvangsten negatief met 2,1 miljoen euro.

Sinds de economische begroting van 7 september 2023 werden een aantal recentere parameters gepubliceerd. Zo gaan de geactualiseerde inflatievooruitzichten (bij een ongewijzigde BBP-groei) van het Federaal Planbureau van 7 november 2023 uit van een inflatie van 4,1% in 2023 (t.o.v. 4,4%) en 4,0% in 2024 (t.o.v. 4,1%). Het Internationaal Monetair Fonds gaat dan weer uit van een inflatie van 2,52% en een economische groei van 1,0% in 2023, en een inflatie van 4,32% en groei van 0,85% in 2024.

De simulatie in de volgende tabel geeft een overzicht van de geraamde ontvangsten van de federale dotaties op basis van die recentere parameters.

---

²⁵ Versterking van de samenhang en de complementariteit van de welzijns- en gezondheidsaangelegenheden door overheveling van bepaalde bevoegdheden, steunmaatregelen en subsidies naar de GGC.

²⁶ De federale dotaties bijzondere financieringswet omvatten naast de dotatie voor het huidige begrotingsjaar ook de afrekening van het voorgaande begrotingsjaar.

²⁷ De economische begroting van september 2022 raamde de inflatie voor begrotingsjaar 2022 initieel op 2,1%. Bij de initiële begroting 2023 werd de inflatie voor het begrotingsjaar 2023, op basis van de economische begroting, bijgesteld naar 9,6%.

Tabel 5 – Vergelijking federale dotatie bijzondere financieringswet met simulatie op basis van parameters volgens het Federaal Planbureau en het Internationaal Monetair Fonds (in duizend euro)

Ontvangsten federale dotatie BFW in 2024 (inclusief afrekening 2023)			
	Economische begroting FPB	Update inflatie FPB	Internationaal Monetair Fonds
	07.09.23	07.11.23	05.10.23
Groei 2023	1,00%	1,00%	1,00%
Inflatie 2023	4,40%	4,10%	2,52%
Groei 2024	1,30%	1,30%	0,85%
Inflatie 2024	4,10%	4,00%	4,32%
Totaal	1.529.670	1.518.828	1.472.147
Vershil ontwerp	t.o.v. raming	-10.842	-57.523

Zoals gemachtigd door de bijzondere financieringswet, houdt de federale regering geen rekening met die actualiseringen.

De GGC heeft de ontvangsten en uitgaven voor de financiering van de ziekenhuisinfrastructuur (A1/A3) (een in het kader van de zesde staathervorming in 2016 overgehevelde bevoegdheid) in de ontwerpbegroting netto aangerekend. Hoewel artikel 4, §3, van de OBBC elke compensatie tussen ontvangsten en uitgaven verbiedt, werden de dotatie en de behoeften voor de uitgaven van de federale operatoren niet apart verwerkt in de ontwerpbegroting. Dat resulteert in een onderschatting van zowel de ontvangsten als de uitgaven met 75,9 miljoen euro.

3.3 Financiering Franse Gemeenschap

De GGC verwacht 1,2 miljoen euro aan ontvangsten voor de terugbetaling van vaccinatielasten door de Franse Gemeenschap. De Franse Gemeenschap heeft echter geen uitgavenkredieten opgenomen in haar begroting voor 2024, net zoals voor de initiële en aangepaste begroting van 2023. Bovendien zijn er in de uitvoering van de begroting van 2023 van de GGC tot op heden geen ontvangsten opgenomen.

3.4 Diverse ontvangsten

3.4.1 Verkoop gebouwen

In 2023 heeft de GGC het gebouw op de Louizalaan voor 5,8 miljoen euro verkocht.

3.4.2 Terugbetalingen van dotaties van Iriscare

De realisaties van 2022 omvatten de afrekeningen van de werkings- en investeringsdotaties aan Iriscare over de periode 2019-2021.

Net zoals het ontwerp van de initiële begroting 2023 geen rekening hield met de afrekening van de werkings- en investeringsdotaties 2022 aan Iriscare, houdt ook het ontwerp van de initiële begroting 2024 nog geen rekening met de afrekening van de werkings- en investeringsdotaties 2023, omdat die bedragen bij de begrotingsopmaak nog niet kunnen worden geraamd.

HOOFDSTUK 4

Uitgaven

4.1 Algemeen overzicht

De volgende tabel geeft per krediettype de uitgavenmachtigingen weer die zijn ingeschreven in het ontwerp van initiële begroting 2024 en vergelijkt ze met de uitgavenmachtigingen van de initiële begroting 2023.

Tabel 6 – Uitgavenkredieten 2023-2024 (in duizend euro)

Opr.	Algemene uitgavenbegroting	Ontwerp van initiële begroting 2024	Initiële begroting 2023	Verschil	
Vastleggingskredieten					
01	Kabinetten en Raad	2.126	2.185	-59	-2,7%
02	Algemene uitgaven van het bestuur	25.701	24.233	1.468	6,1%
03	Gezondheid	62.521	56.700	5.821	10,3%
04	Bijstand aan personen	140.067	150.004	-9.937	-6,6%
05	Overgedragen bevoegdheden in het kader van de zesde staats hervorming	1.590.501	1.615.237	-24.736	-1,5%
06	ABI voor gezondheid en bijstand aan personen	59.157	56.389	2.768	4,9%
07	Non-profit	34.753	37.011	-2.258	-6,1%
08	Bijzondere maatregelen	2.500	53.055	-50.555	-95,3%
TOTAAL		1.917.326	1.994.814	-77.488	-3,9%
Vereffeningenkredieten					
01	Kabinetten en Raad	2.126	2.185	-59	-2,7%
02	Algemene uitgaven van het bestuur	24.525	23.488	1.037	4,4%
03	Gezondheid	51.045	48.316	2.729	5,6%
04	Bijstand aan personen	132.433	135.644	-3.211	-2,4%
05	Overgedragen bevoegdheden in het kader van de zesde staats hervorming	1.590.501	1.615.237	-24.736	-1,5%
06	ABI voor gezondheid en bijstand aan personen	59.157	56.389	2.768	4,9%
07	Non-profit	34.753	37.011	-2.258	-6,1%
08	Bijzondere maatregelen	2.500	53.055	-50.555	-95,3%
TOTAAL		1.897.040	1.971.325	-74.285	-3,8%

Bron: administratieve begroting als bijlage bij het ontwerp van begrotingsordonnantie (initiële begroting 2024)

Het ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het jaar 2024 is vastgelegd op 1.917,3 miljoen euro bij de vastleggingen en op 1.897,0 miljoen euro bij de vereffeningen. Ten opzichte van de initiële begroting 2023 dalen de kredieten zowel bij de vastleggingen (-77,5 miljoen euro, -3,9%) als bij de vereffeningen (-74,3 miljoen euro, -3,8%).

Die dalingen zijn voornamelijk te verklaren door de volgende elementen:

- de vermindering van de provisies die in de begroting 2023 waren aangelegd om verschillende crisissen te beheren: voortzetting van de strijd tegen de COVID-19-pandemie, opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, stijging van de energieprijzen (50,6 miljoen euro);
- door het Verenigd College goedgekeurde besparingsmaatregelen (-25,8 miljoen euro);

- een vermindering van de dotatie aan Iriscare voor gezinsbijslagen (-12 miljoen euro).

Er werd overigens een indexeringscoëfficiënt van 2,33% toegepast op alle personeelsuitgaven en organieke subsidies. Dat percentage werd berekend op basis van de evolutie van de inflatievooruitzichten tussen de economische begroting van het Federaal Planbureau (FPB) van september 2022 (waarop de initiële begroting 2023 was gebaseerd) en de economische begroting van september 2023 (waarop de initiële begroting 2024 is gebaseerd).

Volgens de vooruitzichten van deze laatste economische begroting zouden het indexcijfer van de consumptieprijzen en de gezondheidsindex met respectievelijk 4,4% en 4,7% stijgen in 2023 en met 4,1% en 4,3% in 2024. De volgende overschrijdingen van de spilindex zijn te verwachten in september 2023, februari 2024 en juni 2024.

Uit de vooruitzichten van het FPB van begin november blijkt dat de spilindex pas werd bereikt in oktober 2023 en dat de volgende overschrijdingen van de spilindex zich zullen voordoen in maart 2024 en september 2024. Daaruit vloeit een verhoging van de sociale uitkeringen in november 2023 voort, terwijl de volgende verhogingen in april en oktober 2024 geprogrammeerd zijn. De wedden van het openbaar ambt zullen zodoende worden opgetrokken in december 2023, en eveneens in mei en november 2024. De spilindex zou verder niet meer worden overschreden in 2024.

De bevestiging van die parameters zou een gunstige weerslag hebben op de uitgaven voor lonen en de organieke uitgaven van de GGC.

4.2 Analyse van het beschikkend gedeelte

Artikel 11 van het beschikkend gedeelte machtigt het Verenigd College om af te wijken van het limitatieve karakter van de vastleggings- en vereffeningskredieten van drie basisallocaties van opdracht 05²⁸ en van vijf basisallocaties van opdracht 03²⁹.

Artikel 14 machtigt Iriscare om na akkoord van het Verenigd College in zijn begroting overschrijdingen van limitatieve vastleggings- en vereffeningskredieten door te voeren bij twee basisallocaties van opdracht 02 en bij tien basisallocaties van opdracht 03.

Die bepalingen zijn strijdig met artikel 4, 3^e lid, van de wet houdende algemene bepalingen, die enkel voor vereffeningskredieten de mogelijkheid biedt om het limitatieve karakter van de uitgavenkredieten op te heffen.

Artikel 19 heft opnieuw de verplichting op om de rekeningen van de autonome bestuursinstellingen te consolideren in de algemene rekening van de GGC in 2024, zoals in de boekjaren 2022 en 2023.

4.3 Evolutie van het uitstaand bedrag van de vastleggingen

Het uitstaand bedrag van de vastleggingen³⁰ vertegenwoordigt de verplichtingen die de GGC is aangegaan ten opzichte van derden en die aanleiding kunnen geven tot kasuitgaven

---

²⁸ Dotaties aan Iriscare voor de financiering van de opdrachten in de sectoren gezondheid, bijstand aan personen en gezinsbijslagen.

²⁹ Kredieten voor infrastructuur.

³⁰ Verschil tussen de vastleggingskredieten en de vereffeningskredieten.

(vereffeningen). Dat uitstaand bedrag vormt een potentiële schuld waarvan het bedrag afhangt van de effectieve uitvoering van de aangegane verplichtingen.

Het ontwerp van algemene uitgavenbegroting 2024 genereert een potentiële verhoging van het uitstaand bedrag van de vastleggingen met 20,3 miljoen euro.

Rekening houdend met de toestand op 31 december 2022 (een uitstaand bedrag van 128,9 miljoen euro) en met de stijging van het uitstaand bedrag die potentieel wordt gegenereerd door de begrotingen 2023 (+23,5 miljoen euro) en 2024 (+20,3 miljoen euro), zou het totaal uitstaand bedrag eind 2024, zonder de eventuele annuleringen en verminderingen van vastleggingen, 172,7 miljoen euro kunnen belopen indien de begrotingen 2023 en 2024 integraal worden uitgevoerd.

4.4 Commentaar en opmerkingen over de belangrijkste kredietevoluties

De volgende commentaren betreffen de meest significante schommelingen bij de vastleggings- en de vereffeningskredieten, in vergelijking met de initiële begroting 2023.

Het Rekenhof merkt op dat het ontbreken van een begrotingsaanpassing tot gevolg kan hebben dat de gemelde schommelingen misschien niet de werkelijke afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 weergeven. Die begroting wordt immers bijgewerkt door uitsplitsingen van kredieten in de loop van het jaar.

4.4.1 Opdracht 02 – Algemene uitgaven van het bestuur

De vastleggings- en de vereffeningskredieten van deze opdracht stijgen respectievelijk met 1,5 miljoen euro en met 1,0 miljoen euro.

Die wijzigingen in het enige programma 001 *Bestaansmiddelen* van die opdracht vloeien onder meer voort uit de volgende elementen:

- Een stijging van de kredieten voor de bezoldigingen met 0,8 miljoen euro (+4,6%). De voorziene kredieten (18,9 miljoen euro aan vastleggingen en 18,4 miljoen euro aan vereffeningen) houden rekening met een vermindering met 3% in vergelijking met de begroting 2023, de aanpassing van de lonen aan de inflatie, en de beslissingen van het Verenigd College van 22 juli 2021 om de organieke personeelsformatie van de diensten van het Verenigd College te wijzigen, en tot slot de integratie van het personeel van de vzw Centrum voor Maatschappelijke Documentatie en Coördinatie (CDCS-CMDC) op 1 januari 2024 binnen de DVC (in plaats van op 1 januari 2023 zoals aanvankelijk voorzien).
- Een verhoging van de kredieten voor de intrestlasten op lopende rekening (+0,4 miljoen euro), waardoor die stijgen tot 0,5 miljoen euro.

4.4.2 Opdracht 03 – Gezondheid

De vastleggings- en de vereffeningskredieten van deze opdracht stijgen respectievelijk met 5,8 miljoen euro en met 2,7 miljoen euro.

4.4.2.1 Programma 001 *Ondersteuning van het gezondheidsbeleid*

De vastleggingskredieten en de vereffeningskredieten die zijn ingeschreven in dit programma belopen respectievelijk 13,5 miljoen euro (+2,2 miljoen euro) en 15,6 miljoen euro (+4,4 miljoen euro).

Die stijgingen zijn gespreid over vijf basisallocaties van het programma en vloeien voornamelijk voort uit een stijging van de kredieten voor een geheel aan werkingssubsidies

en andere inkomstenoverdrachten aan privéverenigingen (+2,5 miljoen euro bij de vastleggingen en +4,1 miljoen euro bij de vereffeningen).

Het zijn in het bijzonder de kredieten van de basisallocatie 03.001.34.01.3300 *Werkingsubsidies voor activiteiten verbonden met het gezondheidsbeleid aan ziekenhuisvzw's en aan andere vzw's (privésector)* die met respectievelijk 2 en 2,3 miljoen euro stijgen tot 5,2 en 5,9 miljoen euro. Die stijgingen zijn deels het gevolg van de inschrijving van een budget van 2 miljoen euro voor diverse subsidies in het kader van het geïntegreerd welzijns- en gezondheidsplan, dat in 2023 was opgenomen in een provisie (BA 03.006.99.01.0100 *Provisie*) in programma 006 *Uitvoering van het geïntegreerd welzijns- en gezondheidsplan en ecologische transitie van de welzijns- en gezondheidsactoren*.

4.4.2.2 Programma 003 *Thuisverzorging en zorgalternatieven*

De vastleggingskredieten en de vereffeningkredieten die zijn ingeschreven in dit programma belopen respectievelijk 6,2 miljoen euro (+3,9 miljoen euro) en 5,5 miljoen euro (+3,2 miljoen euro).

De stijgingen situeren zich uitsluitend bij de kredieten van BA 03.003.34.05.3300 *Werkingsubsidie aan de ondersteuningsstructuur in de frontlinie*, die op 5,6 en 4,9 miljoen euro werden gebracht. Een deel van die kredieten (3,8 miljoen euro bij de vastleggingen en 3,1 miljoen euro bij de vereffeningen) waren in de begroting 2023 opgenomen in de voornoemde provisie van programma 006. De kredieten zijn bestemd voor de financiering van Brusano, in het kader van het beheerscontract 2022-2026, onder meer met het oog op de uitbouw van hulp- en zorgzones in het Brussels Gewest.

4.4.2.3 Programma 005 *Investerings*

De vastleggingskredieten en de vereffeningkredieten die zijn ingeschreven in dit programma belopen respectievelijk 22,1 miljoen euro (+5,9 miljoen euro) en 9,3 miljoen euro (+1,2 miljoen euro).

Bij de vastleggingen zijn kredieten voor investeringsubsidies in openbare gezondheidsinstellingen ingeschreven ten belope van 11,6 miljoen euro (+1,9 miljoen euro) in BA 03.005.20.04.5121 *Investeringsubsidies voor de openbare gezondheidsinstellingen*. Ze omvatten een bedrag van 9,7 miljoen euro voor het project New Bracops van de Iris Ziekenhuizen Zuid, dat al was opgenomen in de initiële kredieten van de begroting 2023, alsook “onderhouds- en huursubsidies” die zullen worden toegekend aan psychiatrische verzorgingstehuizen in het kader van de nieuwe wet- en regelgeving betreffende de financiering van de infrastructuren van ziekenhuizen en psychiatrische verzorgingstehuizen³¹.

Voor de investeringen in private gezondheidsinstellingen zonder winstoogmerk belopen de kredieten in totaal 10,5 miljoen euro (+4,0 miljoen euro) waarvan:

- 5,4 miljoen euro in BA 03.005.39.05.5112 *Investeringsubsidies voor de private gezondheidsinstellingen in het kader van het systeem van voorfinanciering*, voor de creatie van een psychiatrisch verzorgingstehuis;
- 5,1 miljoen euro in een nieuwe BA 03.005.39.04.5112 *Investeringsubsidies voor de private gezondheidsinstellingen*, voor de raming van de onderhouds- en huursubsidies die vanaf

---

³¹ Het Verenigd College keurde op 6 juli 2023 in tweede lezing een voorontwerp van ordonnantie goed betreffende de financiering van de infrastructuur van ziekenhuizen en psychiatrische verzorgingstehuizen, alsook een voorontwerp van uitvoeringsbesluit, in eerste lezing.

2024 zullen worden toegekend aan ziekenhuizen en aan psychiatrische verzorgingstehuizen, in het kader van de voormelde nieuwe regelgeving.

Bij de vereffeningen dalen de kredieten voor investeringssubsidies in openbare gezondheidsinstellingen met 6,2 miljoen euro tot 1,9 miljoen euro, terwijl er een bedrag van 7,4 miljoen euro aan middelen is ingeschreven voor private gezondheidsinstellingen, waarvan 4,2 miljoen euro voor de voornoemde “nieuwe” subsidies en 3,1 miljoen euro voor de klassieke subsidies voor investeringen in infrastructuur, in BA 03.005.39.01.5122.

In april 2022 besliste het Verenigd College de bouwkalender 2008-2020 van de instellingen voor geneeskundige verzorging te verlengen tot en met 2023, op voorwaarde dat vóór het einde van dat boekjaar contracten worden gesloten over de laatste verbintenissen die werden aangegaan bij de goedkeuring van de plaatsingsdossiers of bij de principeakkoorden met prefinanciering.

Aangezien er vertragingen zijn bij diverse projecten die onder meer in deze investeringskalender zijn opgenomen, zal die laatste de facto worden verlengd in 2024 en 2025.

4.4.2.4 Programma 006 *Uitvoering van het geïntegreerd welzijns- en gezondheidsplan en ecologische transitie van de welzijns- en gezondheidsactoren*

De vastleggingskredieten en de vereffeningkredieten van dit programma belopen respectievelijk 6,2 miljoen euro (-7,5 miljoen euro) en 6,0 miljoen euro (-7,7 miljoen euro).

Die variaties zijn hoofdzakelijk te verklaren door:

- een stijging van de vastleggingskredieten (+4,3 miljoen euro) en van de vereffeningkredieten (+3,8 miljoen euro) voor *Werkingssubsidie aan de OCMW's voor de uitvoering van het geïntegreerd welzijns- en gezondheidsplan en de lokale welzijns- en gezondheidscontracten* (BA 03.006.27.01.4352), die op 5,7 en 5,2 miljoen euro worden gebracht. Die kredieten, die bestemd zijn om de achttien lokale welzijns- en gezondheidscontracten voort te zetten, waren in de initiële begroting 2023 opgenomen in de voornoemde provisie in datzelfde programma 006 (cf. punt 4.4.2.1), waarvan de kredieten in de loop van het jaar werden overgeheveld naar de betrokken basisallocatie;
- een daling van de vastleggingskredieten (-11,9 miljoen euro) en van de vereffeningkredieten (-11,4 miljoen euro) in de voornoemde *Provisie*, waardoor ze op 0,5 en 0,9 miljoen euro zijn gebracht. In de begroting 2024 zijn die kredieten rechtstreeks ten laste genomen in de specifieke basisallocaties voor de uitvoering van de geïntegreerde welzijns- en gezondheidsaanpak in het Brussels Gewest, bij de opdrachten 03 en 04, ten belope van 14,4 en 13,8 miljoen euro, volgens de uitleg in de verantwoordingen.

4.4.3 Opdracht 04 – Bijstand aan personen

4.4.3.1 Programma 004 *Thislozenzorg*

De vastleggingskredieten en de vereffeningkredieten van dit programma belopen respectievelijk 56,7 en 56,9 miljoen euro (d.i. een stijging met 1,9 miljoen euro).

Het Rekenhof stelt vast dat de kredieten van de *Provisie opvang daklozen* (BA 04.004.99.01.0100) tot nul zijn herleid (-4,2 miljoen euro). In de begroting 2024 werden ze rechtstreeks ingeschreven op de passende basisallocaties van dit programma (niet gepreciseerd in de verantwoordingen), waardoor de bestemming van de globale verhoging met 1,9 miljoen euro moeilijk te identificeren is.

Die stijging houdt verband met de indexerings van de subsidies (waaronder die voor New Samusocial en Bruss'Help) en daarnaast met de versterking van de capaciteit van de

onthaaltehuizen, van de straathoekwerkdiensten en de daklozenronde, van de centra voor thuisbegeleiding voor het behouden van de woning.

4.4.3.2 Programma 006 *Openbare centra voor maatschappelijk welzijn*

De vastleggings- en de vereffeningskredieten van dit programma belopen respectievelijk 46,1 en 46,2 miljoen euro (d.i. een daling met 14,9 miljoen euro).

De grootste daling in dit programma situeert zich bij de kredieten van BA 04.006.27.01.4352 *Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn*, die met 15 miljoen euro verminderen en nu 43,4 miljoen euro belopen. In vergelijking met de initiële begroting 2023 is het bedrag dat aan de Brusselse OCMW's werd toegekend om tegemoet te komen aan de sociale behoeften als gevolg van de stijging van de energieprijzen (20 miljoen euro), niet opnieuw ingeschreven. Er is daarentegen voorzien in bijkomende middelen (5 miljoen euro), met inbegrip van een indexering met 2%, om de OCMW's te helpen hun opdrachten inzake bijstand aan het Brusselse publiek te vervullen.

4.4.3.3 Programma 007 *Investerings*

De vastleggingskredieten en de vereffeningskredieten van dit programma belopen respectievelijk 12,6 miljoen euro (-6,7 miljoen euro) en 4,9 miljoen euro (ongewijzigd bedrag).

Bij de vastleggingen betreft de bovenvermelde variatie subsidies voor de infrastructuur van de private instellingen³², waarvoor de kredieten worden herleid tot 4,7 miljoen euro (-7,5 miljoen euro), terwijl de subsidies voor de infrastructuur van de openbare instellingen³³ stijgen (+0,7 miljoen euro) tot 7,9 miljoen euro, waarvan 5 miljoen euro voor de uitbreiding en renovatie van de seniorenresidentie van Watermaal-Bosvoorde.

De administratie raamde de kredieten op basis van de voortgang van de diverse projecten, om de verwezenlijking mogelijk te maken van het meerjarenplan 2017-2023 voor investeringen in de infrastructuren die ressorteren onder het beleid voor bijstand aan personen, dat het Verenigd College op 8 juni 2017 heeft goedgekeurd. Het bedrag van de vereffeningskredieten is in overeenstemming met dat plan³⁴.

In afwachting van de inwerkingtreding van een nieuw wet- en regelgevend kader³⁵ werd dat tijdschema de facto verlengd in 2024.

4.4.3.4 Programma 10 *Inburgering*

In dit nieuwe programma zijn kredieten ingeschreven ten belope van 6 miljoen euro. Ze zijn bestemd voor de financiering van drie onthaalbureaus voor nieuwkomers en voor de financiering van de vzw *Centre bruxellois d'action interculturelle*, in het kader van de ordonnantie van 20 juli 2023 betreffende het inburgerings- en begeleidingstraject voor

---

³² BA 04.007.35.01.5112 *Subsidies voor de investeringen in de infrastructuren van de private instellingen zonder winstoogmerk die vallen onder het beleid inzake bijstand aan personen.*

³³ BA 04.007.28.01.6321 *Subsidies voor de investeringen in de infrastructuren van de openbare instellingen die vallen onder het beleid inzake bijstand aan personen.*

³⁴ Een maximale jaarenveloppe van 6,7 miljoen euro.

³⁵ Voorontwerp van ordonnantie betreffende de financiering van de infrastructuur van diverse types instellingen behorend tot het beleid inzake bijstand aan personen en gezondheid, op 28 september 2023 in tweede lezing goedgekeurd door het Verenigd College, en het uitvoeringsbesluit, dat in eerste lezing werd goedgekeurd op 26 oktober 2023.

nieuwkomers en buitenlandse personen, waarvoor het Verenigd College nog een datum van inwerkingtreding moet bepalen³⁶.

Die uitgaven worden volledig gedekt door een versterking van de dotatie van het gewest in het kader van de “Cocomisering” van bepaalde materies, namelijk de individuele bijstand, de hulp bij gewone tewerkstelling voor personen met een handicap en nieuwkomers.

4.4.4 Opdracht 05 – Bevoegdheden overgedragen in het kader van de Zesde Staatshervorming

4.4.4.1 Programma 001 *Familie*

De vastleggings- en de vereffeningskredieten voor de dotaties aan Iriscare voor het beheer van de materies die behoren tot de sectoren gezondheid, bijstand aan personen en gezinsbijslagen, dalen met eenzelfde bedrag van 24,7 miljoen euro en belopen nu 1.590,5 miljoen euro.

Die daling houdt voornamelijk verband met die (-39,4 miljoen euro) van de kredieten in BA 05.001.15.01.4140 *Dotatie aan Iriscare (Gezondheid)* die bestemd zijn voor de financiering van de rusthuizen, initiatieven Beschut Wonen, psychiatrische verzorgingstehuizen en revalidatieovereenkomsten. De specifieke verrichting van 44,9 miljoen euro die in 2023 werd uitgevoerd in het kader van de overgang van kwartaalfacturering naar maandelijkse facturering in de rusthuizen, wordt immers niet verlengd in 2024.

Als die verrichting buiten beschouwing wordt gelaten, zijn de drie dotaties aan Iriscare globaal met 20,2 miljoen euro opgetrokken (cf. punt 5.2.2).

4.4.5 Opdracht 06 – ABI voor gezondheid en welzijn

De vastleggings- en de vereffeningskredieten in het enige programma 001 *Ontwikkeling van een gewestelijk beleid voor Gezondheid en Welzijn* van deze opdracht stijgen met 2,8 miljoen euro en belopen nu 59,2 miljoen euro. De werkingsdotatie aan Iriscare (57,5 miljoen euro) wordt opgetrokken met 3,0 miljoen euro (+5,5%), voornamelijk wegens de toegenomen personeelskosten. De investeringsdotatie wordt op 1,7 miljoen euro gebracht (-0,2 miljoen euro).

4.4.6 Opdracht 07 – Non-profit

De vastleggings- en de vereffeningskredieten in de enige BA 07.001.15.01.4140 *Dotatie aan Iriscare (Non-profit)* die wordt gestijfd in het enige programma 001 *Provisies* van deze opdracht, dalen met eenzelfde bedrag (-2,3 miljoen euro) en belopen nu 34,8 miljoen euro.

Volgens de verantwoordingen vloeit die vermindering enerzijds voort uit de schrapping van kredieten (-6,2 miljoen euro) omdat de herziening van de barema's van de gezondheidsprofessionals in openbare rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen niet meer wordt afgestemd op de barema's van de ziekenhuizen, en anderzijds uit de inaanmerkingneming van een terugbetaling.

De middelen werden ingeschreven in het kader van de uitvoering van het akkoord 2021-2024 voor de non-profitsector van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, van de Franse Gemeenschapscommissie en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waarvan het protocol op 23 december 2021 werd ondertekend. Dat akkoord voorziet voor 2024 in een

---

³⁶ Het ontwerp van uitvoeringsbesluit werd door het Verenigd College in eerste lezing goedgekeurd op 26 oktober 2023.

globaal bedrag van 49 miljoen euro voor die drie entiteiten. De kredieten voor 2024 omvatten eveneens kredieten voor de uitvoering van het non-profitakkoord 2018-2019.

4.4.7 Opdracht o8 – Bijzondere maatregelen

De vastleggings- en de vereffeningskredieten van deze opdracht dalen met eenzelfde bedrag van 50,6 miljoen euro en belopen nu 2,5 miljoen euro.

Die kredieten zijn ingeschreven in BA o8.001.99.01.0100 *Provisie in functie van het crisis(sen)beheer* van programma 001 *Residuaire*, om de voortzetting van de maatregelen in samenhang met crisissen uit voorgaande jaren te financieren en om snel te kunnen ingrijpen bij een nieuwe crisis.

Een bepaling in de ordonnantie houdende het ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor 2024 bepaalt dat de kredieten van die basisallocatie mogen worden verdeeld over alle opdrachten van de algemene uitgavenbegroting.

Het Rekenhof brengt opnieuw in herinnering dat het gebruik van provisies geen duidelijk en gedetailleerd beeld geeft van de kredieten voor de implementatie van het overheidsbeleid en zodoende indruist tegen de beginselen van de begrotingsspecialiteit en van de transparantie die vervat zijn in artikel 4 van de OBBC. Om die beginselen in acht te nemen, beveelt het Rekenhof het gebruik van provisies enkel aan als de bestemming van het krediet onvoldoende duidelijk is op het moment dat het ontwerp van begroting wordt ingediend.

HOOFDSTUK 5

Autonome bestuursinstellingen

5.1 Algemeen overzicht

Tabel 7³⁷ – Evolutie van de begrotingen van de autonome bestuursinstellingen (in duizend euro)

Autonome bestuursinstellingen		Initieel 2023	Initieel 2024	Vershil	%
2e categorie					
Bicommunautaire Dienst voor gezondheid, bijstand aan personen en gezinsbijslag (Iriscare)	Ontvangsten	1.745.699	1.736.592	-9.107	-0,5
	Uitgaven	1.745.699	1.736.592	-9.107	-0,5
	Saldo	0	0	0	-
VZW New Samusocial	Ontvangsten	37.361	47.108	9.747	26,1
	Uitgaven	37.361	47.108	9.747	26,1
	Saldo	0	0	0	-
VZW Bruss'help	Ontvangsten	2.450	2.407	-43	-1,7
	Uitgaven	2.450	2.407	-43	-1,7
	Saldo	0	0	0	-
Geconsolideerde instellingen					
	Ontvangsten	1.785.510	1.786.107	597	0,0
	Uitgaven	1.785.510	1.786.107	597	0,0
	Saldo	0	0	0	-

Bron: administratieve begroting als bijlage bij ontwerp van begrotingsordonnantie (initiële begroting 2024)

5.2 Bicommunautaire Dienst voor gezondheid, bijstand aan personen en gezinsbijslag (Iriscare)

Het begrotingsontwerp wordt voorgelegd in evenwicht. Zowel de ontvangsten als de vereffeningskredieten nemen af met 9,1 miljoen euro (-0,5%) tot 1.736,6 miljoen euro. De vastleggingskredieten nemen af van 1.745,8 miljoen euro in de initiële begroting 2023 tot 1.738,7 miljoen euro in het begrotingsontwerp 2024 of een daling met 7,1 miljoen euro (-0,4%).

³⁷ De uitgaven opgenomen in de tabel betreffen vereffeningskredieten.

5.2.1 Ontvangsten

Tabel 8 – Evolutie van de ontvangsten (in duizend euro)

	Initieel 2023	Initieel 2024	Vershil	%
Financiering door DVC	1.708.637	1.684.411	-24.226	-1,42%
Gezinnen	28.197	43.979	15.782	55,97%
Gezondheidszorg	7.973	6.764	-1.209	-15,16%
Bijstand aan personen	51	51	0	0,00%
Non-profitakkoorden	0	388	388	-
Werking	841	999	158	18,79%
TOTAAL	1.745.699	1.736.592	-9.107	-0,01%

Bron: administratieve begroting als bijlage bij ontwerp van begrotingsordonnantie (initiële begroting 2024)

5.2.1.1 Financiering door DVC

De geraamde ontvangsten bestaan voor 1.684,4 miljoen euro of 97,0% uit de dotaties vanwege de DVC³⁸. Ten opzichte van de initiële begroting 2023 daalt de dotatie met 24,2 miljoen euro (-1,42%).

5.2.1.2 Gezinnen

De terug te vorderen bedragen gezinsbijslagen³⁹, die het voornaamste deel vertegenwoordigen van de gezinnen, stijgen met 15,5 miljoen euro of 55,0% tot 43,7 miljoen euro. De stijging is toe te wijzen aan de toekenning van meer en hogere sociale toeslagen⁴⁰ sinds 1 januari 2020. De definitieve vaststelling gebeurt op basis van de fiscale gegevens met een vertraging van ongeveer twee jaar.

5.2.1.3 Gezondheidszorg

De regularisaties voor onderlinge bijstand⁴¹ dalen tegenover de initiële begroting 2023 met 1,3 miljoen euro of 30,2% tot 3,0 miljoen euro. Die daling is begroot op basis van de realisaties van 2022 en is de voornaamste wijziging binnen gezondheidszorg.

³⁸ BA01.001.01.01.4610 + BA01.001.01.03.6611.

³⁹ BA03.001.03.04.3431.

⁴⁰ Bovenop de basiskinderbijslag hebben sommige gezinnen recht op sociale toeslagen als ze aan bepaalde voorwaarden voldoen. Die toeslagen zijn met name gebaseerd op de samenstelling en het jaarinkomen van het gezin. Het bedrag van een sociale toeslag is afhankelijk van het belastbare jaarinkomen van het gezin (naargelang het minder dan 37.868,01 of 54.969,69 euro bedraagt – bedragen vanaf 1 november 2023) en de leeftijd van de rechtgevendende kinderen, maar ook van de gezinsgrootte. Als het belastbare bruto-inkomen van het gezin lager is dan 37.868,01 euro, is er een bijkomende sociale correctie voor eenoudergezinnen.

⁴¹ BA 03.001.03.02.3432.

5.2.2 Uitgaven

Tabel 9 – Evolutie van de kredieten (in duizend euro)

	Initieel 2023		Initieel 2024		Verschil			
	Vastl.	Vereff.	Vastl.	Vereff.	Vastl.		Vereff.	
Gezinnen	1.071.868	1.072.052	1.101.900	1.101.900	30.032	2,80%	29.848	2,78%
Gezondheidszorg	486.074	486.404	447.756	445.756	-38.318	-7,88%	-40.648	-8,36%
Bijstand aan personen	93.708	93.002	93.807	93.639	99	0,11%	637	0,68%
Non- profitakkoorden	36.822	37.011	35.141	35.141	-1.681	-4,57%	-1.870	-5,05%
Werking	55.436	55.340	58.452	58.486	3.016	5,44%	3.146	5,68%
Investeringsen	1.890	1.890	1.670	1.670	-220	-11,64%	-220	-11,64%
TOTAAL	1.745.798	1.745.699	1.738.726	1.736.592	-7.072	-0,41%	-9.107	-0,52%

Bron: administratieve begroting als bijlage bij ontwerp van begrotingsordonnantie (initiële begroting 2024)

De grootste evoluties in de uitgaven worden hierna beschreven.

5.2.2.1 Gezinnen

De vastleggings- en vereffeningskredieten voor gezinnen nemen toe met 30,0 miljoen euro (+2,8%) tot 1.101,9 miljoen euro.

De gezinsbijslag⁴² vertegenwoordigt hierin 1.080,7 miljoen euro en neemt in 2024 toe met 25,6 miljoen euro (+2,4%). De toename is voornamelijk het gevolg van:

- Een stijging van het basisbedrag met 31,0 miljoen euro als gevolg van de verwachte overschrijding van de spilindex in 2024 en de verwachte evolutie van het aantal kinderen.
- Een toename van de uitgaven met 5,5 miljoen euro verbonden aan nieuwkomers ingevolge de oorlog in Oekraïne.
- Een stijging van 2 miljoen euro door de regularisaties van sociale toeslagen op basis van de controle van de inkomstgegevens van de FOD Financiën die 2 jaar later worden ontvangen (fiscale flux).
- Een daling van 3 miljoen euro naar aanleiding van een extra besparing door de invoering van de kadastraal inkomentest.
- Een daling met 12 miljoen euro vanwege besparingen, gezien de onderbenutting op de uitgavenkredieten in het verleden.

Binnen deze opdracht worden ook de betalingen van voorschotten aan de kinderbijslagfondsen⁴³ opgenomen (5,5 miljoen euro). Die bedragen worden tijdelijk voorgefinancierd en in de loop van het volgende jaar teruggestort aan Iriscare.

⁴² BA 02.001.31.01.3431.

⁴³ BA 03.003.34.02.0310.

Artikel 16 van het ontwerp van uitgavenbegroting 2024 meldt in dit verband dat *de voorschotten die door Iriscare worden toegekend aan de kinderbijslagfondsen mogen worden overgedragen naar het volgende begrotingsjaar, waarin de afrekening zal plaatsvinden.*

Voorschotten dienen echter op de economische code '8' geregistreerd te worden en mogen dus niet, zoals in het ontwerp van begroting 2024, op een economische code 'o' worden geregistreerd.

5.2.2.2 Gezondheidszorg

De vastleggings- en vereffeningskredieten voor gezondheidszorg nemen respectievelijk met 38,3 (-7,9%) en 40,6 (-8,4%) miljoen euro af tot respectievelijk 447,8 en 445,8 miljoen euro.

De daling met 45,9 miljoen euro (-11,8%) naar 343,6 miljoen euro van de vastleggings- en vereffeningskredieten voor *forfaits rusthuizen*⁴⁴ is de grootste wijziging binnen gezondheidszorg. De daling is te wijten aan de overstap van kwartaalfacturatie naar maandfacturatie in 2023, waardoor er in 2023 eenmalig in 14 maanden kredieten moest voorzien worden. Die eenmalige verhoging valt in 2024 weg, waardoor de vastleggings- en vereffeningskredieten met 44,9 miljoen euro dalen ten opzichte van de initiële begroting 2023.

Verder is in 3,8 miljoen euro bijkomende vastleggings- en vereffeningskredieten voorzien voor de inrichting van een nieuwe drugsgebruikersruimte.

5.2.2.3 Bijstand aan personen

De vastleggings- en vereffeningskredieten voor bijstand aan personen nemen respectievelijk met 1,0 (+0,1%) en 0,6 (+0,7%) miljoen euro toe tot respectievelijk 93,8 en 93,6 miljoen euro.

Binnen bijstand aan personen worden de vastleggings- en vereffeningskredieten in 2024 verminderd met de *one-shot*-maatregelen uit de groeinorm van 2023 voor in totaal 0,9 miljoen euro.

Verder wordt in 1,8 miljoen euro vastleggings- en vereffeningskredieten voorzien voor individuele hulpmiddelen voor de integratie van personen met een handicap.

5.2.2.4 Non-profitakkoorden

De vastleggings- en vereffeningskredieten voor de uitvoering van de non-profitakkoorden⁴⁵ dalen respectievelijk met 1,7 (-4,6%) en 1,9 miljoen (-5,1%) tot 35,1 miljoen euro. Beide dalingen zijn het gevolg van de beslissing dat er geen middelen meer opgenomen worden voor de verdere IFIC-hervorming⁴⁶ in de openbare sector.

5.2.2.5 Werking

De vastleggings- en vereffeningskredieten nemen respectievelijk met 3,0 (5,4%) en 3,1 (5,7%) miljoen euro toe tot 58,5 miljoen euro.

De grootste wijziging bevindt zich in de personeelskredieten, die enerzijds toenemen door de indexering en een uitbreiding van het personeelsplan met 5,5 voltijdse equivalenten, en anderzijds gedeeltelijk gecompenseerd worden door een beperking van de personeelsvervangingen. De vastleggings- en vereffeningskredieten voor de betrokken

---

⁴⁴ BA 03.001.31.01.3432.

⁴⁵ BA03.001.31.23.3432.

⁴⁶ IFIC (Instituut voor Functieclassificatie) hervorming is een loonmodel voor verpleegkundigen en ander zorgpersoneel. Het uitgangspunt is dat niet meer naar de opleiding(en) wordt gekeken, maar naar functies.

kredieten nemen bijgevolg toe met 2,9 miljoen euro (+8,5%) tot 37,0 miljoen euro tegenover de initiële begroting 2023.

5.2.2.6 Investerings- en vereffeningskredieten

De vastleggings- en vereffeningskredieten voor investeringen nemen af met 0,2 miljoen euro en dalen met 11,6% tot 1,7 miljoen euro.

5.2.2.7 Afrekening

Zoals vermeld in [hoofdstuk 3](#), houdt het ontwerp van de initiële begroting 2024 geen rekening met de afrekening van de werkings- en investeringsdotaties 2023 van de DVC.

Bij ontstentenis van een aangepaste begroting 2023, zijn er in hetzelfde jaar bijkomende uitgavenkredieten ingeschreven voor de afrekening van de werkings- en investeringsdotaties 2022 voor een totaal bedrag van 62,4 miljoen euro⁴⁷. Hetzelfde bedrag is als een fictieve ontvangst ingeschreven (met economische code 'o'), namelijk de kasreserves van vorige jaren⁴⁸. Die ontvangsten zijn echter al in het verleden als vastgestelde rechten⁴⁹ opgenomen en kunnen dus niet als ontvangsten hernomen worden, waardoor de begroting van Iriscare 2023 in feite niet meer in evenwicht is. Artikel 14⁵⁰ van de uitgavenbegroting 2023 verleent machtiging aan Iriscare om de kredieten van de opgesomde basisallocaties te overschrijden. De basisallocatie waarop de afrekening van de werkings- en investeringsdotaties 2022 geregistreerd is, is echter niet opgenomen in de opsomming van artikel 14.

5.3 New Samusocial

Het ontwerp van initiële begroting 2024 van New Samusocial wordt voorgesteld in evenwicht. De ontvangsten en de uitgaven belopen 47,1 miljoen euro.

In vergelijking met de initiële begroting 2023 stijgen de geraamde ontvangsten met 9,7 miljoen euro (+26,1%) als gevolg van de stijging van de dotaties die worden toegekend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+5,3 miljoen euro), door de GGC (+1,3 miljoen euro), door Fedasil (+2,0 miljoen euro) en door het RIZIV (+1,1 miljoen euro).

De stijging van de uitgavenkredieten met 9,7 miljoen euro (+26,1%) is hoofdzakelijk te verklaren door de stijging, als gevolg van de inflatie, van de personeelsuitgaven (+5,7 miljoen euro), van de bijstand aan personen (+2,1 miljoen euro) en van de aankopen van niet-duurzame goederen en diensten (+1,5 miljoen euro).

5.4 Bruss'Help

Het ontwerp van initiële begroting 2024 van Bruss'Help wordt voorgesteld in evenwicht. De ontvangsten en de uitgaven belopen 2,4 miljoen euro. In vergelijking met de initiële begroting dalen ze met eenzelfde bedrag van 43 duizend euro (-1,8%).

---

⁴⁷ BA01.001.55.01.4.610 + BA01.001.55.02.6611.

⁴⁸ BA 01.001.03.01.0820.

⁴⁹ OBBC Art 96/4, §2, par. 2: "Een overschrijding van de vereffeningskredieten kan slechts toegestaan worden ten belope van de compensatie door bijkomende ontvangsten die niet zijn ingeschreven op de ontvangstenbasisallocaties van de initiële of aangepaste ontvangstenbegroting van de instelling, gerealiseerd in termen van vastgestelde rechten, en die betrekking hebben op het lopende begrotingsjaar."

⁵⁰ Art 14: "Iriscare is gemachtigd om na het akkoord van het Verenigd College, in zijn begroting overschrijdingen van limitatieve vastleggings- en vereffeningskredieten door te voeren, zonder equivalente compensatie door bijkomende ontvangsten, gerealiseerd in termen van vastgestelde rechten, ten overstaan van de bij de Verenigde Vergadering ingediende initiële of aangepaste begroting van het lopende jaar."

De daling van de geraamde ontvangsten vloeit voort uit een daling van de EU-tussenkomst (-103 duizend euro) en uit een stijging van de dotatie van de GGC (+60 duizend euro).

De daling van de geraamde uitgaven is enerzijds te verklaren door een daling van de ramingen inzake personeelskosten (-98 duizend euro) en van de huur van gebouwen (-29 duizend euro) en anderzijds door een stijging van de ramingen voor aankopen van niet-duurzame goederen en diensten (+84 duizend euro).

Er bestaat ook een Franse versie van dit verslag.
Il existe aussi une version française de ce rapport.

U kunt dit verslag raadplegen of downloaden op de website van het Rekenhof.

ADRES

Rekenhof
Regentschapsstraat 2
B-1000 Brussel

TEL.

+32 2.551 81 11

FAX

+32 2.551 86 22

www.rekenhof.be